

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe, se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, ostarišnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 220, za pol leta Kron 110.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglašje in reklamacije pošiljati na upravo lista UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti štev. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo Edinost

vabi na XXXI. redni

občni zbor

ki se vrši

v nedeljo, dne 30. jan. 1910

ob 9^h, uri predpoldne

v Sokolovi dvorani v „N. domu“.

Dnevni red:

1. Pozdrav predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo pregledovalcev računov.
5. Volitev novega odbora.
6. Slučajnosti.

ODBOR

POLITIČ. DRUŠTVA EDINOST.

BRZOJAVNE VESTI.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 25. — Posl. Hoitsy je izjavil imenom Košutove stranke, da se pridružuje Juthovemu predlogu, glede nezaupnice vladi.

Ministrski predsednik Khuen-Hedervary je zavračal posl. Hoitsy-ja. Njegova izvajanja so bila neprenehoma pretrgana z mejklici in hrupom na skrajni levi. Izjavil je, da bo v kratkem na čistem, če mu bo s to zbornico mogoče delati ali ne, na očitjanja posl. Hoitsy-ja, da hoče min. predsednik dobiti večino s pomočjo nasilstva in podkupovanja, je Khuen-Hedervary odvrnil, da je omejena trditve žaljenje za narod. Izjavil je, da glede bančnega vprašanja v narodu se ne vlada enotno naziranje in da v vojaških vprašanjih ne pojde preko programa, ki je bil svoječasno ustanovljen, ker so ta vprašanja izločile skoro vse stranke iz programa. Konečno je izjavil, da je pripravljen vsak čas odstopiti svoje mesto možu, ki ga določi narod.

Posl. grof. Andrassy je izjavil imenom ustavne stranke, da njegova stranka vladi ne zaupa. Program, ki ga je vlada razvila ni v stani preganati njegov strah. Kljub temu on ne bo glasoval za nezaupnico. Odklonitev proračunskega provizorija bi bila velika pogrška. Stavil je svoj samostojen predlog. Khuen-Hedervary je izrazil nado, da je med njim in Andrassy-jem le malo razlike. Zato misli, da se smatrajo steno, ki loči vladu in Andrassy-ja za odstranjeno.

Posl. Zboray je izjavil imenom ljudske stranke, da ne zaupa vladi in da bo glasoval za Juthov predlog.

Posl. Mihaly (Romun) je izjavil imenom narodnosti, da nima vlada nikakega zaupanja. Ker je pa opaziti v vprašanju splošne in enake volilne pravice napredek, on ne bo glasoval za Juthov predlog.

Stavil je predlog, s katerim se vzame imenovanje vlade na znanje, dočim se pusti vprašanje zaupanja odprto.

Prihodnja seja jutri. Dnevni red: Nadaljevanje današnje debate.

BUDIMPEŠTA 26. Zbornica je nadaljevala debato o reskriptu. Posl. Polonyi dvomi o zakonitosti novega ministerstva. Govornik je hudo napadal grofa Andrassy-ja, ki dovoljuje proračunski provizorij vladi, ki je prišla, da zatre voljo naroda. Govornik soglašal z nezaupnico posl. Justha. Košut je predložil sledeči sklepni predlog: Ministrski predsednik je izjavil, da stoji na podlagi skupne banke; temu nasproti je izjavila poslanska zbornica, da smatra ustanovitev samostojne banke primerno interesom države in da je brezpogojno za ustanovitev banke.

Nekoliko poslancev je bilo radi razžaljenih klincev proti ministerstvu poklicanih na red. — Nato je bila razprava prekinjena in prihodnja seja določena na jutri.

Parlamentarne volitve na Angleškem.

LONDON 26. Doslej je bilo izvoljenih: 255 unionistov, 230 liberalcev, 38 pristašev delavske stranke in 72 nacionalistov. — Asquith in Haldane sta bila zopet izvoljena.

Turčija.

CARIGRAD 26. Vesti o vojnih pripravah so pretirane. Sklenilo se je pozvati na orožne vaje redice vseh vojev.

Klanje med mohamedanci.

NOVA BUHARA 26. Klanje med Suniti in Šiti se nadaljuje. Ako ne pride kmalu do miru, zasedejo mesto ruske čete.

Sneg na Dunaju.

DUNAJ 26. — Tukaj je zapalo mnogo snega. Promet po ulicah je oviran.

Potres.

PALERMO 25. Danes ob 9.20 dopol. je bilo čuti valovit potres, ki je trajal štiri sekunde. Ob istem času so čutili v Ustici tri potresne sunke, ki so poškodovali več poslopij in prestrašili prebivalstvo.

Visoka plima.

SAN REMO 26. Visoka plima je tukaj in v okolici napravila veliko škodo. V San Stefanu so vse hiše v nevarnosti. V Rivo Ligure se je zrušila ena hiša, druge so pa poškodovane. Prebivalstvo je zapustilo vse hiše ob morju. Cesta, ki veže obe vasi, je v razdalju 15 metrov popolnoma razdejana.

Grozen vihar na Španskem.

MADRID 26. Grozen vihar razsaja po Španskem. Blizu Valencije je bilo razrušenih več hiš; ves pridelek limonov in pomaranč je uničen. Več ribiških bark se je potopilo. V Novari je snežni vihar dohitel več oseb, ki so zmrznile. Promet na železnici je ustavljen. Vihar je razdejal tudi več hiš blizu Barcelone in tudi tam je že ezniški promet ustavljen. V severni Španiji narašča veter, a barometer pada. V Bilbao meče morje na kopno ostanke razbitih ladij.

Povodenj na Francoskem.

PARIZ 26. Seina narašča po 1 cm na uro. Poplava se razširja izlasti v mestnih delih Beprey, Grevelle in Invalid in za kolo-dvorom na Quai d'Orsay, kjer stoji voda v posamičnih ulicah meter visoko. Več občin v bližini Pariza, posebno Nonterre, Puteaux in Suresnes, so deloma poplavljen; prebivalci so morali iz hiš. V Alferville stoji Marna 2 do 4 metre visoko. Rešiti je treba še 10.000 ljudi. Dve ženski sta utonili. — Predsednik Fallieres, Briand in Millerand so si ogledali poplavljenе mestne dele pariške in v okolici.

„Kaj pa če postane ljubosumen, če bo zahteval... razumeš?“

„O, ne, non, non, non! Kako bi smel! Storila sem že potrebne korake. ne boj se! Z sem ga pripravila do tega, da je podpisal nekoliko menic na Albertovo ime. Naj le žugne... takoj bo kaznovan. Saj pa tudi ne sme!“

„Toda vzemimo...“

Svatba se je vršila brez posebnih svečanosti, domače in tiho. Povabljeni so bili Albert in še par bližnjih znancev. Hortense, Cléopatre in druge so bile popolnoma izključene. Ženin se je nenavadno zanimal za vso stvar. Blanche mu je sama zavezala ovratnico, ga sama namazala s pomadami. V svojem fraku in telovniku je izgledal très comme il faut.“

„Il est pourtant très comme il faut.“ mi je rekla sama Blanche, prišedši iz generalove sobe, kakor da je dejstvo, da je general comme il faut, njo samo prese-netilo. Mene, lenega gledalca, so vse te podrobnosti tako malo zanimalo, da sem

*) Silno elegantno (kakor se spodobi).
*) Res je silno eleganten (tak je kakor da si ga iz škaflice vzel).

PARIZ 26. — Palača Bourbon, v kateri zboruje parlament, je popolnoma odrezana od telefoničnega in brzojavnega prometa. Bati se je, da vsled povodnji odpove v v zbornični dvorani tudi razsvetljava plina.

PARIZ 26. Seina še vedno narašča. V četrtem okraju so izstopili kanali. Izpraznili so del ministerstva za unanje stvari. V nevarnosti je izlasti mestni del Javel.

PARIZ 26. Ker je nastal mrz, je pričelo danes ob 3.30 zjutraj močno snežiti. Ker se je sneg naglo raztaljal, je povodenj narasla in je več mestnih delov pod vodo. Na Orleanski železnici so ustavili promet.

Dunaj 26. Deželni glavar tirolski dr. Teodor Kathrein in znani filantrop H. pl. Sieberer sta dobila baronstvo.

Dunaj 26. — Deželni zbor je vsprejel naučni proračun.

Berolin 26. Komite državnega zbora je odklonil nemško-portugalsko trgovinsko pogodbo.

Berolin 26. Državni zbor je vsprejel dodatni kredit za južnozpadno Afriko.

Kairo 26. Podkralj se je povrnil iz Meke. Prebivalstvo mu je priredilo zelo prisrčno ovacijo.

Kristijanija 26. — Kralj je s prestolnim govorom otvoril storting.

Petrograd 26. Včeraj so obesili morilca polkovnika Karpova, Petrova-Voskresenski.

Jezikovne razmere na Kranjskem.

Pisec knjižice „Slovenskemu narodu! Spoznavaj se sami“, iz katere smo prinesli včeraj nekaj citatov, navaja potem, kako kranjska deželna vlada zelo omalovažuje slovenščino. Velik del uradnih razglasov je samonemški. Pri dvojezičnih razglasih je slovenščina navadno na drugem mestu. Pisatelj omenja 37 slučajev, kako postopa kranjska deželna vlada, ter prihaja (pisec) potem do sledečega zaključka:

„O kakšnem absolutnem načelu c. kr. deželne vlade pri uradnih razglasih (razpisih) v jezikovnem oziru se na podlagi gorenjih 37 slučajev ne more izreči nobena sodba, in po mojem osebnem prepričanju ga c. kr. deželna vlada na Kranjskem tudi nima, k večjemu edino to: slovenščino rabiti kolikor mogoče malo. Deželna vlada rabi (po gorenjih zgledih) slovenščino le takrat, kadar se obrača tudi na nižje sloje ljudstva (ali ako hoče kakšno babico nemški izšolati).“

Tako pa ne postopa le c. kr. deželna vlada, marveč skoro vse javne oblasti na Kranjskem, v kolikor se da njih postopanje zasledovati iz uradnega lista.

Predsedništvo deželne sodnije v Ljubljani objavlja svoje razglase v izključno nemškem jeziku. Celo potrdila zaplemb „Slovenca“ in „Slovenskega Naroda“ se razglasajo v uradnem listu le v nemškem jeziku. Pisatelj vprašuje: Zakaj vsaj to dvoje ni slovensko in pristavlja: „Malo respekta imajo na tem sodišču pred našima dnevnikoma!“

To se zdi tudi nam. Pri nas v Trstu bi kaj sličnega ne bilo možno, a v Ljubljani, v beli Ljubljani, v središču Slovenije, dopuščajo gospodje mirno, da se godi kaj takega! Če uredništvi „Slovenca“ in „Slovenskega Naroda“ ne morete najti sredstev

sedaj že marsikaj, kar se je bilo zgodilo, pozabil. Vem le to, da Blanche niti malo ni bila de Cominges — kakor tudi njena mati prav nikakava veuve Cominges — ampak du Placet. Zakaj sta bili do takrat vedno de Cominges, mi ni znano. General je bil tudi s tem zadovoljen in du Placet mu je še bolj ugajalo nego de Cominges. V jutro na dan svatbe je hodil že docela napravljen po sobi gorindol, ponavljal neprenehoma za se: „M—lle Blanche du Placet! Blanche du Placet, du Placet! Gospica Blanka du Placet!“ in nekaka samozadovoljnost mu je sijala z obraza. V cerkvi, pri mairu“) in doma na pojedini ni bil le zadovoljen in vesel, ampak celo ponosen. Moralo se je nekaj zgoditi med njima, kajti tudi Blanche je jela zreti silno važno.

„Sedaj se moram povsem drugače vesti,“ mi je rekla silno resno. „Mais vois — tu,“) pomislila pa nisem na neko neumno reč. Pomislil, še vedno se ne morem nanašiti svojega sedanjega imena: Zagorjanski, Zagorjanski, m—me le générale de Zago-Zago, ces diables des noms russes, enfin madame la générale à qua-

in poti, da bi prisilili državne oblasti n vršenje zakonov, kako naj zahtevamo kaj takega od priprostega kmeta, delavca, obrtnika in meščana? Ne, takega zapostavljenja našega jezika ne bi smeli mirno prenašati! Gospoda na Kranjskem naj samo primerjajo pozicijo, ki jo imajo oni, s pozicijo, ki jo imamo mi tu Trstu! Oni imajo v rekah deželni odbor, deželni šolski svet, okr. šolske svete, občine, z eno besedo rečeno: vse avtonomne oblasti, dočim nimamo mi takorekoč ničesar. In vendar smo mi, kar se tiče jezikovne ravnopravnosti na državnih oblastnjah, v marsičem na boljem, nego so naši bratje na Kranjskem, to je v edini slovenski pokrajini, kjer imajo Slovenci vsa sredstva v rokah za pritisk na vladu v vršenje jezikovne enakopravnosti! Deželni glavar kranjski, pl. Šuklje, je sicer pred kratkim zapisal v „Slovenca“, da narod ne živi od jezika, ampak od žolodca. Kar zastrmeli smo, kako je mogel tako učen mož in odlični politik zapisati tako — bedarijo! Vsaki otrok ve, da jezik ni cilj, ampak sredstvo. Smrt jezika pa je ob enem smrt naroda! Ali žal: zdi se nam, da na Kranjskem gospod Šuklje niti ni osamljen s svojimi, za naše pojme čudnimi nazori. Ker le na ta način, da so med slovensko inteligenco na Kranjskem precej razširjeni taki nazori o narodnosti in potrebi gojenja jezika, si je možno tolmačiti, da so razmere na Kranjskem take, kakoršne so! In vendar je vsemu zlu, ki je trpimo Slovenci v gospodarskem, kakor političnem oziru, iskati vira ravno v nezadostnem uvaževanju ozir. zanemarjanju nasega jezika!

Goriomenjenemu načelu deželnega glavarja Šukljeta primerno, so samonemški tudi razglasi deželnega šolskega sveta, v katerem sede tudi izvoljeni zastopniki ljudstva.

Razglasi okrajnih glavarstev za razna državna dela in dobave so večinoma samonemški. Celo službe babic, ki večinoma brčkone ne znajo in jim tadi ne treba znati nemški, se razpisujejo samo v nemškem jeziku!

O postopanju okrajnih šolskih svetov čitamo v knjižici:

„Še neugodnejše glede slovenščine je postopanje c. kr. okr. šolskih svetov. Vse učiteljske službe razpisujejo v uradnem listu edino le v nemščini. Nisem dobil nobene izjeme. In vendar prihajajo v poštev — z malo izjemami — le slovenski učitelji, deželni „uradniki“ slovenske dežele!“

Razglasi o oddaji stavnih del pri novih šolskih stavbah so samonemški; n. pr. v „L. Zeitung“ 20. januarja in 17. maja 1904 od c. kr. okrajnega šolskega sveta v Krškem, in „L. Zeitung 16. jan. 1904 od c. kr. okrajnega šol. sveta v Rudolfovem“.

To postopanje avtonomnih kranjskih okrajnih šolskih svetov, v katerih imajo Slovenci brez izjeme večino, je možno primerno oceniti se le vspricho dejstva, da so na Primorskem za slovenske kraje vsi slični razglasi samoslovenski! Pa tudi razglasi takih okrajnih šolskih svetov, v katerih so Slovenci v manjšini.

Žalostna je slika, ki jo je tu razvil pisatelj o razmerah na Kranjskem; žalostna, tembolj, ker navaja na str. 41 in 42 izključno nemške razglase dež. odbora Kranjskega!

Srce nas boli, ko mi, ki se borimo tu za vsako mrvico pravice slovenskega na-

torze consonnes! Comme c'est agreable, n'est-ce pas?“)

Naposled sva se ločila in Blanche, ta glupa Blanche si je celo solze brisala pri slovesu. „Tu était bon enfant“, je pravila jokaje. „Je te croyais bête et tu en avais l'air.“) toda to ti pristojajo. Ko mi je stisnila že poslednjič roko, je hipoma vskliknila: „Attends!“, stekla v svoj buduar in mi prinesla dvatisoč frankov. Tega bi nikakor ne verjel! „To ti še pravi pride, Morda si zelo učen outchitel, toda glup si strašno. Več nego dvatisoč ti ne dam, ker jih... ker jih takointako zaigraš! Pa srečno! Nous serons toujours bons amis in ako zopet priigraš, pridri gotovo k meni, et tu seras heureux!“

Samemu mi je še ostalo osemsto frankov, krasna ura za tisoč frankov, briljantne zaponke in drugo, da sem bil lahko še dolgo brez skrbi. Nalašč sem se nastanil v tem mestecu, da se umirim, zlasti pa zato, ker čakam m. Astleja. Iz-

*) Ta vrazja ruska imena, skratka gospa generalica z imenom na stirimajst črk! Kako je to zabavno, kaj ne?

*) Ti si bil dober dečko, mislila sem, da si neumen in tudi tak se zdiš. Čakaj!... Vedno bova dobra prijatelja... in srečen boš!

PODLISTEK

Igralec.

66

ROMAN. - IZ SPOMINOV MLADENIČA.

Ruski pisal F. M. Dostojevskij Poslovenil R. K.

Videl sem, da se med njima nekaj kuha, toda molčal sem po navadi. Blanche sama mi je teden dni pred odhodom prva povedala: „Il a du chance“, je klepetala, „babuška“) je sedaj resnično bolna in gotovo umre. M. Astlej je brzojavil. On pa je potemtakem njen dedič; in četudi ne, kaj zato! Pokojnino ima, živel bo v svoji posebni sobici in bo popolnoma srečen. Jaz bom pa „madame la générale“. Stopim med boljše kroge (o tem je Blanche vedno sanjarija), ruska grajščakinja bom, j'aurai un château, des moujiks, et puis j'aurais toujours mon million.“)

*) Ima šanse, babuška (babica) je sedaj...
*) Jaz bom pa gospa generalica... imela bom grad, in v prvi vrsti, imela bom vedno svoj milijon.

roda, vidimo, kako ošabno se širi tujinstvo v središču naše domovine!

Recimo, da so bile dosedaj temu krive strankarske razmere, ob katerih ni mogla nobena slovenskih strank uveljavljati svoje volje.

Danes pa ima S. L. S. absolutno večino; ona ima v rokah sukno in škarje. — Obračamo se zato do onih mož v tej stranki, ki še niso svoje narodnosti prenesli — v želo dec, naj store konec tem žalostnim razmeram in najposkrbe, da dobi Kranjska tako lice, kakor se to spodobi za osrednjo slovensko pokrajino!

Srbski prestolonaslednik v Bolgariji.

Te dni se mudi v Sofiji srbski prestolonaslednik princ Aleksander, ki je bil slovesno sprejet. Na kolodvoru ga je pričakoval kralj Ferdinand, ki ga je objel. Mestni župan mu je po stari slovanski navadi ponudil kruha in soli. Na poti v konak je ljudstvo princa navdušeno pozdravljalo. Govori se, da se princ poroči z bolgarsko princezino Evdoksijo.

Slovenske novice.

— **Bojkot nemških trdk v Galiciji.** V odgovor na zatiranje Poljakov na Pruskem se je pričela od strani poljskih visokosolcev akcija za bojkotiranje nemških trgovin.

— **Hrvatje iz južne Amerike** so poslali 10.000 tisoč kron za družine srbskih „veleizdajalcev“. Krasen čin bratskega usmiljenja!

— **V Pragi** je ta mesec pričel izhajati nov časopis „Slavska Lipa“, ki si je postavil nalogo gojiti zblizevanje Slovanov na gospodarskem in kulturnem polju. List je pisan v raznih slovanskih jezikih.

— **Jubilejni dar češki Matici školski** je že dosegel svoto 901.825 K 48 stot. Manjka torej še 100.000 in milijon bo došežen!

— **Dr. Miha Petranović**, eden braniteljev v „veleizdajniškem“ procesu, je umrl v Sisku, star šele 30 let. Bil je odličen član srbsko-hrvatske koalicije.

— **Madjarizacija na Hrvatskem.** V vasi Zdala je otvorilo madjarsko društvo „Julian“ ljudska šola. Župnik Stefanec se je branil poučevati krščanski nauk v omenjeni madjarski šoli. Na pritožbo društva „Julian“ je bila uvedena proti župniku disciplinarna preiskava. Izkazalo se je, da obiskuje omenjeno madjarsko šolo 5 otrok, med katerim so 3 Hrvatje in samo 2 Madjara.

Dnevne vesti.

— **Odlikovanje.** Ravnatelj pomožnih uradov pomorske oblasti v Trstu Peter Ivančič je dobil povodom svojega stalnega umirovljenja viteški križec Fran Josopovega reda.

— **Službena pragmatika za državne uradnike in slug.** Razni listi so priobčili nedavno podatke iz vsebine načrta, predloženega od vlade poslanski zbornici o službenem razmerju državnih uradnikov in slug. — Nekí strokovni list je prinesel celo pretvezno — veren odtis te vladne predloge.

Temu nasproti razpošilja tiskovni departement ministrskega predsedništva izjavo, da načrt, ki je služil tem vestem v podlagi, ni identičen s predlogo, predloženo od vlade poslanski zbornici, marveč datira oni načrt iz jednega prejšnjih stadijev zakonodavnega pripravljanja in se v bistvenih točkah razlikuje od vladne predloge. Vlada ni — pravi izjava dalje — poslala v javnost še nikakih podatkov o vsebini službene pragmatike, ker se načrt niti še ni razdelil med člene zbornice. Predsednik zbornice odredi to razdelitev takoj po do-

gotovitvi obrazloženega poročila, česar je pričakovati v najkrajšem času.

— **Nov atentat na sv. Jakob.** Tukajšnji „Piccolo“ je prinesel že v ponedeljek apel na meščane, naj bi s pomočjo „Lege Nazionalne“ ustanovili pri sv. Jakobu takozvani „Ricreatorio“, ali tovarno za janičarje.

In že je — glasom včerajšnjega „Piccola“ — to gotov fakt in je lokalna skupina „Lege“ vse prihranke zadnjih let dala tej inštituciji. Vrhutega so razposlali okrožnice na razna podjetja, katerih uradniki so podpisali mesečne prispevke v prid temu novemu „Ricreatoriu“. Podpisanih je nad 1000 z letnim doneskom več tisoč kron. In mi naj ta novi atentat na našo trdnjavo mirno gledamo?! Ne! Prvi odgovor na ta atentat damo dne 5 febr. s tem, da se vsi, brez izjeme stanu, udeležimo velike maškarade št. Jakobske mladine v „Narodnem domu“. Objednem pa priporočamo rodoljubom po mestih in deželi, naj ob vsaki priliki nabirajo za našo zaščitnico Ciril-Metodovo družbo.

Naj ne bo ene vasi, kjer bi ne bili priglasi za obrambeni sklad vsaj imovitejši sloji; nižji sloji pa naj se zberejo po več skupaj in tako v 5 letih lahko zberejo 200 kron.

Na delo, ker sovrag se vedno bolj zaganja v nas!

— **Panslavizem v Tržiču ali: Korak od resnega do smešnega.** Najbolje bo, da kar citiramo „Piccola“. V dopisu iz Tržiča v predčerašnjem svojem večernem izdanju pripoveduje med drugim:

„V našem mestu nadaljuje panslavistična agitacija od strani nekaterih fanatičnih slavofilov, vsposodjenih od zunaj. V zadnji čas je neki učiteljski kandidat — iz Brestovice — hodil okoli družin, ki jih smatra za pristaše svojega programa, da poizve o številu otrok, ki bi eventuelno mogli obiskovati slovensko šolo, ki jo hočejo ustanoviti v Tržiču. Ta panslavistična propaganda je menda zelo na srcu tudi nekemu Mihaelu Kruljcu, zetu bivšega župana v Doberdolu, Ivan Pericu, ki je lastnik neke gostilne. In v neki dvorani te gostilne bi hoteli prav na isti večer, ko bo imela „Lege“ svoj bal, prirediti svoj ples, na kateri bi bili povabljeni Slovenci iz Devina, Brestovice in drugih krajev...“

In končno alarmira „Piccolo“ že po gornjih strašnih vesteh gotovo nad vso mero razburjene branitelje italijanskega značaja le lepe „Jadranske obali, še s to-le vestjo:

„Zagotovljajo mi, da je že predložena namestništvu prošnja za dovoljenje, da se tukaj ustanovi filijalka „Narodnega doma“ v Gorici!“

Dragi čitatelji, ali ste se oddahnili od vsega tega, kar ste čuli tu strašnega?! To je res grozno, strašno! V Tržiču, v italijanskem Monfalcone: panslavistična agitacija, ki ima priti do vidnega izraza v — *eni ljudski šoli!* In poleg tega učiteljski kandidat, ki se zanima, koliko slovenskih otrok je v Tržiču! Pa da niso to strašne stvari! Kaj je bil veleizdajniški proces v Zagrebu, kaj Friedjungov proces na Dunaju, v primeri s tem, kar razkriva „Piccolo“ o panslavistih v Tržiču?! Šolo, šolo, pravcato šolo za slovenske otroke! In poleg te bi postavili še filijalko „Narodnega doma“ v Gorici, katerega — ni!! Višek kulminacije — kakor bi rekel znani srditi frankovec Zatluka v Zagrebu — je pa v tem, da ti panslavisti, revolucionarji, torej (samo ob sebi umevno) najnevarnejši sovražniki države, prosijo vlado, da-li smejo storiti to in to...?!!

In pa tisti panslavistični ples prav tisti večer, ko bo imela Lega svoj bal. — To je naravnost revolucija v vseh plamenih proti Njenemu veličanstvu — borniranosti „Piccolovih“ urenikov!

teh bi mogla biti tudi hiperbola. Da-li je oblika v kateri se vrti repatica elipsa parabola ali hiperbola, se zamore soditi po hitrosti, s katero se premika. Ako prehiti repatica, v daljavi 149 milijonov kilometrov od solnca, to je v srednji razdalje solnce-zemlja, manj ko 42 kilometrov v sekundi, tedaj je njena pot elipsa, ako prehiti v sekundi ravno 42 kilometrov, je njena pot parabola, a če prehiti v sekundi več ko 42 kilometrov, je njena pot hiperbola. V drugih daljavah od solnca je tudi hitrostna mera različna, a se da vedno lahko v naprej zračunati in z opazovano primerjati. A kaka je ta navadna hitrost, s katero se repatica premika v vsemiru, se vidi iz tega, da bi človek, ki bi hitel tako, kakor hitre zvezde-repatice, rabil 12 sekund iz Trsta na Dunaj.

Vendar pa se premikajo kometi večinoma s tako srednjo hitrostjo, da na podlagi iste pri večini repatic, ni mogoče zračunati, ali je pot dotičnih repatic elipsa, parabola in hiperbola.

Dosedaj vsaj še ni odločeno glede nobene repatice, da je njena pot hiperbola. A le malo repatic je, glede katerih je mogoče brezdvomno dokazati, da je njih pot elipsa. Le te slednje repatice, katerih pot je elipsa

Da, eno pa je sijajno vspelo „Piccolovim“ urednikom, dokaz namreč: kako mal korak je pri „Piccolo“ z višin velikega italijanstva do — *smešnosti!*

Eno resno besedo jim pa vendarle privoščamo. Glede tiste baje nameravane slovenske šole v Tržiču. Če v Tržiču ni slovenskih otrok, ostane šola prazna in ves strah je nepotreben. Če pa jih je — nu potem pa imajo pravico do izobrazbe v svojem materinem jeziku in — basta!

— **Projektirane železniške zveze.** Poroča se iz zanesljivega vira, da železniško ministerstvo proučuje načrt železniške zveze mej Tržičem in opensko postajo drž. železnice. Istotako doznajemo, da se proučuje načrt železniške zveze od openske postaje drž. železnice do Herpeljske postaje, ter da je izvedenje poslednjega načrta že skoraj gotova stvar. S tema dvema progama bi dobila vsa zgornja okolica od zapadne do vzhodne meje železniško zvezo. Ako bi se izvedla železniška zveza mej Herpeljami in Šapjanami, do česar mora priti, bi imeli železniško zvezo od Tržiča po zgornji okolici v skoro ravni črti do Reke. Tako transversalna zveza bi bila velikega gospodarskega pomena za dosedaj zanemarjeno zgornjo tržaško okolico in za severni del Istre ter bi bila tudi v strateškem obziru največje važnosti. S primernimi nadaljnjimi železničnimi progami bi bila to najkrajša železniška zveza z Dalmacijo in Bosno. Vredno je torej, da se vsi kompetentni krogi toplo zavzamejo za te načrte.

— **Za nove železnice po Slovenskem.** V Ljubljani se je vršil minuli ponedeljek pod predsedstvom posl. Pogačnika shod, na katerem se je razpravljalo o spopolnitvi železniškega omrežja na Kranjskem. Poročal je deželni glavar Šuklje. Sklenilo se je zahtevati sledeče železnice: 1. Podaljšanje dolenskih železnic čez Savo na Rudolfovo, Žužemberk, Sodražice, Lož—Ilirsko-Bistrica čez Podgrad do Herpelj. 2. Podaljšanje železnice Ljubljana—Vrhnika na Idrijo in Sv. Lucijo. 3. Železnico iz Polzele v Kamnik. 4. Iz Postojne v Ajdovščino.

Razpravljalo se je tudi o novi direktni zvezi z Dalmacijo in tretji železniški zvezi s Trstom. Izvoljen je bil glavni odbor, kateremu predseduje dež. glavar Šuklje in ki ima nalogo, organizirati interese, skrbeti za finansiranje podjetja in napraviti načrte.

Shoda se je udeležil tudi župan Hribar. „Slovenec“ tudi te prilike ni mogel opustiti, da ne bi se po svoji stari navadi zaletel popolnoma brez potrebe v ljubljanskega župana. Ne bodite vendar tako majhni!

— **Slovenska socialna demokracija in družba sv. Cirila in Metoda.** Kakor znano, bojkotujejo naši socialni demokratje družbo sv. Cirila in Metoda, in ne dajajo zanjo niti vinjara, češ, da je preveč klerikalna.

Ta trditev socialnih demokratov se ponavlja že leta in leta in postaja že — smešna. Sprožil jo je pred leti sodr. Kopač na znanem shodu za slovenske šole, a pred dnevi je to frazo zopet ponovil sodr. Kocmur na nekem shodu v Mostah na Kranjskem.

Naši socialni demokratje postajajo hudi, ako se jim očita njihovo nenarodno postopanje, ali spreobrniti se vendar le nečajo. Nočemo se pripraviti o klerikalnosti in neklerikalnosti naše šolske družbe; zadostuje naj le to, da jo klerikalci napadajo, kjer le morejo in ji hočejo izpodkopati tla.

Nam se zdi, da je res, kar jim je na omenjenem shodu zaklical poslanec Hribar: „Družbi ste nasprotni zato, ker je prenarodna, a ne preklerikalna. Kaj pomagajo vse lepe fraze o narodnosti, katerih je posebno v zadnjem času polna naša socialna demokracija, kaj pomagajo vsi lepi programi o jugoslovanskem vprašanju, ako pa dejstva govore drugače?!“

Dokler slovenski socialisti ne izpreme-

nijo svojega stališča napram naši šolski družbi, ki ima iste cilje in deluje ravno tako, kakor n. pr. češka Matica školska, katero podpira tudi češka socialna demokracija, do tedaj naj se naši sodrugi nikar ne jezijo, ako se jim očita njihovo vse prej nego narodno početje.

— **Križane pri Trstu** ponovno opozarjamo, da bi se v obilnejšem številu posluževali ponočnega vlaka, ki odhaja z južnega kolodvora točno ob 11 uri in pol zvečer. S tem vlakom se sicer vozi primeroma precej Križanov in Brojencev, a lahko bi se jih še mnogo več. To pa v prvi vrsti radi tega, da bi se imenovani vlak tudi v bodoče prav gotovo ustavljal na tuk postajališču.

Pomisliti je, da imamo Križani v tem oziru več ugodnosti nego katerasibodi vas spodnje okolice.

Rekel mi je nedavno temu neki mož spodnje okolice, da se mi lahko še zakašnimo v mestu, ker imamo ponočni vlak, a oni da tega ne morejo, ker zadnji električni tramvaj odhaja okolo 10. ure zvečer proti raznim vasem spodnje okolice.

Križani, uvažujte te vrstice, da se ne boste pozneje kesali. Križan.

— **Narodne kolke 20./IX/1908** je deželna vlada kranjska prepovedala in zaplenila. Celih petnajst mesecev so se razpečavali ti kolki, in glej, po preteku te dobe se je modrijanom pri kranjski deželni vladi zazdelo, da bi zamogla priti Avstrija radi teh kolkov v nevarnost! In zaplenili so jih, upamo še „pravočasno“.

Se je starega duha policijske države v tej ljubi Avstriji!!

— **Pozor delavci-ogljarji!** Kakor doznajemo, je tvrdka Matelich iz Pule iskala delavcev v našem mestu za Pulo. Ker so dosedanjí delavci te tvrdke odpuščeni radi spora, nastalega z gospodarjem, opozarjamo delavce, naj se nikdo ne podaja v Pulo na škodo tamošnjih delavcev, dokler ta spor ne bo rešen. Dolžnost delavcev je, da podpro svoje organizirane tovariše v njihovi borbi ter da vsakega, ki bi hotel v Pulo, obvestijo o stvari.

Istotako opozarjamo ogljarje v Golcu, Lanišću, Brdgradu in Semičih, naj ne gre nikdo v Pulo, dokler ne bo rešen spor. Dolžnost je vsem, da v tem slučaju postopajo složno in da jim pomagajo v tej borbi.

Obenem priporočamo vsem, ki bodo čitali te vrstice, da opozarjajo delavce, naj čakajo, dokler ne sporoči „Narodna delavska organizacija“ v Puli, da je spor že rešen.

— **Oviran promet na progi Sv. Lucija-Tolmin-Jesenice.** — Tukajšnje ravnateljstvo državne železnice poroča: Dela se z vsemi silami, da očistijo sneg na progi Jesenice-Sv. Lucija-Tolmin. Na postaji v Jesenicah pomaga kidati sneg 300 vojakov. Tovorni promet bo bržkone odprt 28. tek. m. — Vsled visokega snega je popolnoma ustavljen promet na lokalni železnici Kranj-Tržič.

— **P. n. pevskim društvom v Trstu in okolici!** Podružnica „Glasbene Matice“ v Trstu si je prevzela tudi nalogo razširjati in zalagati slov. zbornice, da si tako društva za majhen denar nabavijo potrebni notni material.

Društvo je sedaj založilo E. Adamič: „Prekmorska pošta“, mešan zbor, ki je izšel v prvi številki letošnjih „Novih akordov“ ter A. Förster: „Povejte ve planine“, ki je nedvomno eden najlepših moških zborov. Glasovi so litografirani in stane vsak glas le 10 stot. — Naročila sprejema K. Mahkota, učitelj, Trst, Sv. Jakob (Cir.-Met. šola).

— **Slovensko plan. društvo** vabi na svoj V. planinski ples, ki ga priredi v vseh zgornjih prostorih „Narod. doma“ v Ljubljani v torek dne 1. februarja 1910. V vel. dvorani:

kazali, da se je videlo tudi vse prejšnje prikazni te zvezde-repatice, vse do leta 12 pr. Kr. Samo za leto 913 ni znano, če se jo je videlo, ali ne.

Naglica, s katero se približuje Halley solncu, znaša 156.000 kilometrov na uro! Ko bo naši zemlji najbližje, bo oddaljen od nje 26 milijonov kilometrov! Mogoče je, da zadene v našo zemljo rep, ki je dolg mnogo milijonov kilometrov.

To je seveda marsikoga vznemirilo in našlo se je ljudi, ki so zatrjevali povsem resno, da bo ondi dan, ko trčita vkup naša zemlja in zvezda-repatice Halley, tudi konec vsemu. Nekateri pravijo, da bo komet udaril s tako silo, da bo zletela zemlja kar na kose, drugi pravijo, da je plin, ki sestavlja zvezdin rep, tako strupen, da bo v hipu, ko pride zemlja v dotiko s tem repom, vdrušena vsa živa bitja na zemlji. No, to vse se je porodilo v možganih ljudi, ki so obdarjeni z bogato fantazijo in ki jim poleg tega dopada, spravljati in strah svoje bližnje.

Mi pa se lahko zanašamo na resne učenjake-zvezdogledce, ki pravijo, da se nam ni treba nič bati in da največ, kar bi se moglo zgoditi v slučaju, da zadene rep zvezde-repatice Halley skupaj z našo zemljo, bi bilo malo megle!!

vedel sem za gotovo, da bo tu skozi potoval in da se ustavi za en dan po opravih. Poizvedel bom vse... in potem... potem naravnost v Homburg. V Rulletenburg ne pojdem; nemara drugo leto. Pravijo namreč, da je slabo skusiti usodo dvakrat zapored pri taisti mikzi. V Homburgu pa je prava in najboljša igralnica. (Pride še.)

Prikazni na nebu.

III.

Rep zvezde-repatice se razteza vedno na solncu nasprotno stran, tako da je torej glava obrnjena proti zapadu, a rep proti vzhodu. Jedro repatice, ki je podobno jedru planetov ali nepremičnic, obdaja ovoj, ki je podoben megli. Ta ovoj se sveti najbolj v bližini jedra, dočim postaja njegova svetloba na zunaj bledejša.

Jedro in ovoj se imenuje navadno glavo, dočim se imenuje tretji del, kakor že rečeno, rep, ki je vedno obrnjen od solnca proč. Rep je tok temno-bele svetlobe, ki se razprostira iz glave v daljave večih milijonov kilometrov.

Kakor smo že omenili, se pregibajo repatice v obliki elipse ali parabole. Poleg

Dne 1. febr. ob 10. zvečer VELIKI TRGOVSKI PLES v gledal. dvorani Narodnega doma.

plešišče, orkester „Slov. filharmonije“, pavi-
ljoni za okrepčila itd. V mali dvorani: siesta,
gostilna, kavarna, sekstet „Slov. filhar-
monije“. Obleka turistovska, narodna ali pro-
menadna. Vstopnina za člane 1 K, za ne-
člane 2 K. Začetek ob 8. uri zvečer.

Manzelle Nitouche (Santarellina)
opereta v 4 dejanjih. Prvo dejanje se vrši v
zavodu, kjer je med vsemi gojenkami na-
pridejša Deniza (Nituš). Posebno ljubi
glazbo in organist Celestin jo mora ob vsaki
svobodni uri poučevati. Celestin se pa skri-
voma bavi z gledališčem in je pravkar spisal
opereto.

Opereta bi se morala igrati; medtem
pa je prišel odposlanec Denizinih sorodni-
kov, ki jo hočejo vzeti iz zavoda, z nalogo,
da Denizo vsprejme Celestin, ki je v velikih
škripih, ker bi moral istočasno biti v gle-
dališču in popotovati v Pariz. Iz te stiske
ga reši Deniza, ki je videla njegovo opereto
in se jo skrivaj tudi naučila. Domenita se,
da ga bo ona čakala v hotelu zaprta v
sobo, da konča opereto. V drugem dejanju
vidimo pisatelja operete Floridora (Celestin)
z igralko Korino, kjer se kmalu sprickata,
ker jej on noče danes plačati večerje; ker
ima namreč v oskrbi Denizo. Floridorov
tekmec je neki major, ki odvode nato Ko-
rino iz gledališča, ker ona sled Floridorovega
vedenja noče več nadalje igrati. Tu nastane
velik kraval, ravnatelj si ne ve pomagati
drugače, nego, da ukaže režiserju, naj na-
znanj občinstvu, da je ravnatelj umrl in da
bo čez dva dni pogreb, nakar se bo ope-
reta nadaljevala. Iz teh stiske jih reši De-
niza, ki pride nenadoma v gledališče ter
nastopi v vlogi Korine. — Tretje de-
janje se vrši v vojašnici, kjer vidimo naša
znanca Floridora (Celestin) in Denizo
(Nituš), katera smatrajo za rezervista. Tu se
vršijo krasni in smešni prizori, dokler ju ne
spoznajo.

V četrtem dejanju vidimo zopet naša
junaka v zavodu, ker si oblečena v vojaško
obleko, nista upala nadaljevati svojega po-
toyanja. Sem pride obojevalj Denize, ka-
tereja ona tudi ljubi. Po krajšem pogovoru
za špansko steno se obljubita eden dru-
gemu.

To je na kratko vsebina operete, ki jo
uprizori šentjakobska „Citalnica“ v nedeljo
30. t. m. v gledal. dvorani „Narod. doma“ v
Trstu.

**Kmetijska družba za Trst in oko-
lico** naznanja svojim članom, da so naro-
čena sadna drevesa došla. Oni udje, ki so
jih naročili, naj se takoj oglasijo v druž-
bini pisarni (od 10. do 11. predp.), kjer jih
dobe po znižani ceni, po 12 stot. komad.
Tudi še nekaj zelenjadnih semen ima družba
na razpolago za tiste člene, ki jih niso do-
bili v minoli jeseni.

Sokolska maškarada se bo vršila v
nedeljo 6. februarja v veliki dvorani „Nar.
doma“.

Tržaška mala kronika.

Dva fina vojaka. Predsinočjem ob
11.30 uri sta se dva vojaka pešpolka štev.
97 na Rdečem trgu približala dvema gospo-
doma in naprosila ju za denar, češ da se
imata odpeljati v Gorico (!). Interveniral je
redar in vojaka sta jo urno pobrisala. Enega
pa je redar dohitel, vzel mu bajonet in ga are-
tiral. Čedni vojak se imenuje Benvenuto
Semma, star 24 let, iz Izole. Odvedli so ga
v vojašnico.

Samomor na Opčinah. Včeraj nekaj
minut pred poludnem se je neka elegantno
oblečena gospa, stara navidežno 30 let, za-
strupila tik openskega obeliska. Tamošnji
okrajni zdravnik je konstatiral smrt. Truplo
so spravili v mrtvašnico openskega poklo-
lišča. Samomorilka ni imela nič pri sebi, iz
česar bi se dalo spoznati, kdo da je.

Golufija. Pred nekaj časom je neki
Josip Heiss, baje pek iz Linca, zaprosil av-
stro-ogrski konzulat v Bejrutu (Sirija), naj
ga radi pomanjkanja denarnih sredstev
spravi nazaj v domovino. Ko je prišel s
parnikom „Amphitrite“ v Trst, ga je poli-
cijski pristav Kreiner zaslišal, in pri tem je
prišlo na dan, da je dotičnik pruski držav-
ljan, imenom Viljem Slot, kovač. Doku-
mente glaseče se na ime Heissa, je kupil od
tega za 3 franke. Slotaja so poslali v ul.
Tigor.

**Loterijske števile, izžrebakne dne 26.
januarja:**

Brno	34	59	54	43	9
Inomost	84	10	72	5	47

Koledar in vreme. — Danes: Janez
Zlatoust škof. — Jutri: Julijan šk.

Temperatura včeraj: ob 2. uri popolu-
dne + 7° Cels. — Vreme včeraj: oblačno.

**Vremenska napoved za Pri-
morsko:** Oblačno, deževno. Hladni ve-
trovi. Temperatura malo spremenjena. V
začetku slabo, potem bolje.

Naše gledališče.

„Nastavljena past“, burka v 3 dejanjih,
je res prvi predpustni komad. Z vsakim
dejanjem je bilo občinstvo zadovoljno in se
je nasmejal prav od srca, kajti igralo se
je prav dobro.

Glavno ulogo Filomene je imela g-a
Danilova, ki se je letos predstavila že v
različnih vlogah, a vedno v splošno zado-
voljnost. Njena igra je bila odlična in je s

svojo izborno mimiko in pritvarjanjem zna-
čaja povzročala mnogo smeha.

Izboren komik je bil g. Štoka, ki je
igral najprimerneje v začetku ponižnega
„pantofeljskega“ Filomene, a pozneje, v tretjem
dejanju, „moža“, ki se je naučil biti ener-
gičen iz brošure: „Kako postanem v ener-
gičen!“

G. Rajner je bil prav dober v ulogi
Škalamira, ki ima edino skrb, da omoži
svojo hčer Adelgundo. Igra je bila prav pri-
merna in njegovo vedenje je vzbujalo v ob-
činstvu žilice smeha.

Tudi druge vloge so bile prav dobro
izvedene. Ugajala sta g. Germekova
kakor mati Jedrte, ter g-a Ponikvar-
jeva kakor mati Heme. Istotako so bile
vse tri hčere v osehah gđ. Mekindove,
Puceljve in Železnikove prav po-
voljne.

G. Potrato je bil dobro pogojen tip
krojača Čuleka.

Dobro so izvedli svoje vloge tudi gg.
Lesič, Zvezdan, Bratina, Boleslavski in Vav-
potič.

S to predstavo je pokazalo naše igral-
sko oboje, da more vprizoriti igre z dobrim
vspehom, ako so se vsi igralci in igralke
potrudili in naučili svojih ulog. Sicer se še
večkrat tuhtam kaj pogrša, toda pod spret-
nim vodstvom g-e Danilove, se lahko od-
pravijo vse pomanjkljivosti.

Gledališče je bilo srednje obiskano.

Prihodnjo nedeljo bo naše gledališče
gostovalo v Gorici z ljudsko igro „Lolin
oče“. Radi tega že določenega gostovanja,
je „Dramatično društvo“ iz kulance prepu-
stilo izjemoma dvorano Sv. Jakobski Cital-
nici za njeno nedeljsko prireditev.

Društvene vesti.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.
Občni zbor se bo vršil v petek 28. t. m. v
telovadnici. Začetek ob 8 in pol.

Društvo „Jadran“ ulica Industrija št.
557 javlja vsem članom in cenj. občinstvu,
da bo dne 6. in 8. februarja t. l. do polu-
noči igrala v društveni gostilni za zabavo
gostom slov.-koroška koncertna godba.

Najboljše sredstvo proti influenci in
njenih posledicah, ob enem najuspešnejše
sredstvo za obvarovanje pred to splošno in
epidemično boleznijo je lekarnarja Ant.
Thierry-balzam, ki pomaga tudi pri pehanju
zapečenju, občutku prenapolnjenja, želodčnem
krču, netečnosti, kataru, vnetjih, šibosti,
napihnenju itd. Blaži krče in bolečine, ka-
šelj, loči in čisti slezo. — Tudi A. Thierry-a
mazilo iz vrtnic, je kakor znano, doma in
na potovanju sredstvo, ki se ga ne more
pogrešati. Blaži bolečine, topi, loči, ozdrav-
lja itd. Naslovlja naj se natanko na: Le-
karna Angelja-varuha A. Thierry,
Pregrad pri Rogatcu.

**Odda se dobrodoča
: velika trgovina :**
s špecerijskim blagom in dež.
pridelki v večjem mestu na
Kranjskem na najbolj promet-
nem prostoru. Pismene ponu-
be sprejme Inzeratni odd. Edi-
nosti pod „TRGOVINA št 130“.

Antonija Bekar
po dolgi in mučni bolezni danes v Go-
spodu zaspala.
Pogreb predrage pokojnice se bo vršil
v Sežani danes 27. t. m. ob 4 uri pop
SEŽANA, 27. januarja 1910.
ANTON BEKAR, soprog.
Anton, Zorka, Marta, otroci.

Ivan Smogavec
res. iolijent ces. kralj. finančne straže
v starosti 49 let danes ob 4. in pol uri
popoldne, previda s svetotajstvi za
umirajoče v Gospodu zaspal.
Pogreb bo v petek 28. t. m. ob 3. uri
popoldne iz hiše žalosti Rojan-Skorklja
št. 483.
TRST, 26. januarja 1910.
Žalujoča soproga.

Odlikovana pekarna in slaščičarna

z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi
v Londonu 1909

Acquedotto 15. - Podruž. ul. Miramar 9

naznanja slavemu trikrat na dan svež kruh.

Prodajalnica je tudi dobro prekrbljena z vsakovrstnimi bliskoti
posebno za čaj; ima razne fine vina in likerje v buteljkah in
fine desetine bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte,
krokante itd., kakor tudi vsake predmete za speči. — Ima tudi
najfinjšo moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni BREZ-
PLAČNA POSTREŽBA NA DOM. — Priporočam se za obil-
en obisk z odličnim spoštovanjem
Vinko Skerk

VELIKI DOHODI ZA ZIMSKO SEZONO

JOSIP SPEHAR

TRST, ulica S. Caterina štev. 9 -- Piazza Nuova

je bogato založena z veliko izbero zadnjih novosti za zimsko sezono
po jako zmernih cenah. — SPECIJALITETA PRAVEGA ANGLEŠKEGA BLAGA.

Izbera srajc, ovratnikov, ovratnic, zavestnic itd. — Na željo se pošiljajo vzorci.

Lekarnarja A. Thierry balzam

(postavno obvarovan)

Pristen samo z NUNO kot varstveno znamko.

Učinkuje proti želodčnim krčm, napetju, slabemu prebavljanju, kašlju, plju-
čnim in prsnim boleznim, zagrljenju itd. — Čisti rane, ublažuje boleti, 12
malih ali 6 dvojnih steklenic, ali pa velika posebna steklenica K 5.

Lekarnarja Antona Thierry pristno mazilo iz VRTNIC

(CENTIFOLIUM) zanesljivo učinkuje pri oteklinah, ranitvah, vnetjih, 2 lončka
K 3.60. Naslovlja se na lekarno:

A. THIERRY, PREGRADA pri ROGATCU : Dabi se v vseh lekarnah.

Oklic.

Proda se hiša z gospodarskimi
stavbami ter zemljiščem v Dorn-
bergu ob deželni cesti poleg reke Vi-
pave, eventualno z vodno močjo.

Zemljišča obkrožujejo stavbo in se
vse skupaj radi ugodne lege priporoča
podjetnikom, trgovcem ali privatnikom.

Pogoji ugodni. Tričetrtkupnine lahko
ostane vknjižene proti obrestovanju.

Pojasnila daje

D. Gilčvert, Gorica, Via Bertolini 20.

Proda se gostilne (ali da v najem); dekret
se lahko prepusti drugemu; razne
mlekarnice, trgovina z jestvinami, pekarna, prodajalnica
likerjev v okolici se proda. Iščo se 10.000 K, prva
intabulacija na poslopije v mestu. — Avtorizovana
agencija, Acquedotto 6 104

Velika skladišča manufakturnega blaga in
konfekcij za gospode, gospe in otroke.

Plačilo na obroke.

M. B. Katz

TRST - ulica Sanità 16, II. nadstr.

Podružnica v Gorici, ulica Alvarez 3, I. n.

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerno.

Bogata izbira izbira popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne

Bozata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

Giuseppe Waldner

TRST - ulica Medla 3 - TRST

Zaloga jelovega lesa s prodajo na drobno in
dobelo. — OKVIRJI iz bukovega in je. lesa.

Izbera vsakovrstnih obloženih in ostruženih
predmetov iz bukovega in jelovega lesa itd.

Bogata izbira obložkov. — Lopate za pekárje.

Društvo „Kolo“ bo imelo v soboto svojo predpustno zabavo. Prijatelji „Kola“ naj pridejo, da se uverijo, kako se je minulo leto društveni zbor posvečal resnemu stremljenju. Poleg petja, dramatične predstave in družega, bo še neka druga točka, ki bo dajala temu večeru pravi kolorit predpustne prireditve. Za danes le toliko.

DAŖOVI.

Za veliki Ciril-Metov ples združene slovanske mladine, doposlali so:

Slavna „Čitalnica“, Barkovlje K 2. Potom Jadranske banke: gosp. Dušan Vilhar, Reka K 10. Dr. Anton Gošković, Krk K 3. Slavno pevsko društvo „Zarja“, Rojan K 10. Svetko Martelanc, podjetnik, Barkovlje—Trst K 10.

Rodoljubnim darovateljem iskrena hvala. — Nadalje prispevke naj se izvoli pošiljati na ugledno „Jadransko Banko“ ali gosp. Vladku Ternovcu, ulica Fontana 4. I.

— V „Narod. domu“ v Barkovljah so nabrali v soboto dne 22. tek. mes. 31 K 56 stot. Od te vsote se je določilo za barkovljanske „Sokola“ 20 K. Ostanek darovalo se je pridnemu dijaku v Tolminu. Za poslednjega je daroval g. dr. Maričič še 4 K za ozdravljeno roko po g. dr. Justu Pertotu. V isti namen je daroval gosp. Šovljanski še 2 K.

Živeli požrtvovalni „Glistarji“ in „Neglistarji“!

Denar se je že izročil na določena mesta.

— Mesto osmrtnice povodom smrti svoje hčere Josipine je daroval gosp. Josip Drufovka 10 K za podružnico družbe sv. C. in Metoda na Greti in 10 K za „Dijaško podporno društvo“.

Vesti iz Goriške.

Gostovanje tržaškega slovenskega gledališča v Gorici. V nedeljo zvečer ob 8. uri vprizori tržaško slovensko gledališče v goriškem „Trgovskem domu“ krasno ljudsko igro L'Arronge-ovo „Lolin oče“. Ta igra, polna gniljivih, idiličnih, a ob enem humorja polnih prizorov, pristna slika iz meščanske rodbine, je priljubljen ljudski komad v repertoarju vseh gledališč.

Pevsko-bralno društvo „Tomaj“ v Tomaju — priredi svoj zabaven večer na pustno nedeljo 6. februarja t. l. v dvorani „Vinarskega društva“. Začetek ob 3 uri po poludne in bo zabava trajala do 11 zvečer. Svirala bo domača godba na lok. Šaljivo srečanje: srečke po 30 stot.; plesni komad 10 stot.; pustna maskerada; vsprejem pusta.

Bralno društvo „Narodni dom“ v Škrbini priredi dne 30. januarja 1910 v prostorih g. Ivana Adamiča s pomočjo domačega pevskega zbora društven zabavni večer. Začetek plesa ob 1. uri popoldne, veselice ob 3 uri. Po veselici bo zopet ples, h kateremu bo sviral orkester. Istotako tudi med posamičnimi točkami vsprejema. Vstopnina s sedežem 1 K, stojišča 50 stot. K plesu z eno gospico 3 K. Preplačila se bodo hvaležno vsprejela.

x **Železnica Gorica-Červinjan.** Nov komisijonelni ogled za varijanto od državnega kolodvora do Podgore se bo vršil 4. februarja t. l. — Lahje se potegujejo za postajo pri Stračicah s črto po levem bregu Soče v glavnem zato, ker bi hoteli oškodovati Slovence na desnem bregu. Mesto bo zastopal na tem ogledu dr. Pinavcig. Opozorjamo prizadete činitele, osobito pa občino, naj se zgane pravočasno.

x **Goriška „Slovenska Mladina“** priredi dne 1. februarja svoj sklepni venček v „Trgovskem domu“. Omeniti je, da zraven Sokolove maskerade bo to največja predpustna prireditev v Gorici.

x **Vreme v Gorici.** Bližnji hribi ob Soški dolini in Caven so že nekaj časa pokriti s snegom. Istotako Sv. Gora in Sv. Valentin. Po noči v torek pa je začelo mestu tudi v Gorici. Naredilo ga je precej visoko, a dež ga je kmalu spral.

x **Iz Vrtojbe** poročajo, da se je vršil v nedeljo občni zbor „Čitalnice“. Izvoljen je bil razen predsednika in podpredsednika ves odbor popolnoma nov.

Vesti iz Istre.

Pomanjkanje krme. V več krajih Istre vlada občutno pomanjkanje krme, nič manje nego lansko leto.

Nova orožniška postaja je ustanovljena na Brijunskem otoku, okr. glavarstvo Pula, ki je podrejena c. kr. dežel. orožniškemu poveljstvu št. 7 v Trstu.

Cerkven rop. V noči od sobote na nedeljo so tatovi vlomili v župno cerkev v Kastvu. Tatovi so odnesli pet srebrnih kelihov in srebrno monštranco. Zdi se, da so orožniki tatovom za petami, in da so ti poslednji identični z onimi, ki so nedavno oropali cerkev v Opatiji in so par dni pozneje vlomili v cerkev sv. Vida in kolegijato cerkev na Reki.

Volitev puljskega župana. Iz Pule: Italijansko-liberalna stranka je kandidirala županom dr. Bassaggio, ki je pa volitev odklonil ter odpotoval iz Pule.

Pevsko-bralno društvo „Venec“ na Kozini priredi na svečnico dne 2. februarja t. l. ob 6. uri zvečer v prostorih „Hotela Kozina“ veselico s koncertom, predstavo, šaljivo pošto in plesom.

Pevsko-bralno društvo „Zvezda“ v Hrpeljah priredi na svečnico dne 2. februarja t. l. ob 4. popoldne v prostorih g. Baše plesni venček s šaljivo pošto itd.

Vesti iz Kranjske.

Sneg. Po vsem Kranjskem je zapalo mnogo snega, ki je napravil izlasi na drevju veliko škodo. Divjačina je pribežala v doline in blizu človeških bivališč. Največ trpijo pa tiči, ker jim primanjkuje živeža.

Vesti iz Koroške.

12 milijonsko posojilo. Celovski občinski svet je sklenil najeti posojilo 12 mil. kron.

Vinar. in gosp. društvo v Dutovljah

— pri Sežani —

vnajzjena zadruga z omejenim jamstvom

vabi na

IV. redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo 13. febr. t. l. ob 3. in pol pop.

v Dutovljah v prostorih g. A. Štok št. 127.

DNEVNI RED:

- 1) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
- 2) Poročilo načelnika in nadzorstva.
- 3) Potrjenje letnih računov za leto 1908 in 1909.
- 4) Čitanje zadnjega revizijskega zapisnika.
- 5) Volitev načelnika oziroma likvidatorjev.
- 6) Volitev nadzorstva.
- 7) Slučajnosti.

Načelnstvo.

Službo išče komptoristinja s trgovskim tečajem, ako mogoče tudi kot blagajničarka. Ponudbe pod „Pridna“ na Inseratni odd. Edinosti. 131

Iščem sobo z dobro hrano pri boljši družini ali pri kaki udovi v bližini „Narodnega doma“. Ponudbe pod „Št. 90“ na Inseratni odd. Edinosti.

Hrano v slovenski družini (event. slovenski poduk) išče neki trgovec. Ponudbe s ceno pod „Merkur“ na Ina. odd. Edinosti. 132

Dva sedlarska pomočnika eden za navedna in drugi za bolj fina dela se sprejmeta pri Iv. Kravos-u, sedlarski mojster v Gorici. 112

Išče se dekle Slovenko za navedna kuhinjska dela, zmoglo tudi kuhanja. Cena po dogovoru. Naslov pove Inseratni odd. Edinosti. 125

Oseba 33 let stara, večja slovenskega, nemškega in prilično laškega jezika, išče službo kot natakar, raznašalec, sluga pri kakem društvu ali banki, v trgovini kot iztirjevalec, ali sploh katerikoli službo. Ponuja najlepša spricvala in ima zmerne zahteve. Več pove Inser. odd. Edinosti pod št. 900. 900

Cement - Portland „SALONA“

Družba „SPALATO“

Anonimno delo društva cementa Portland SALONA.

Letni proizvod: 10.000 vagon.

IZKLJUČNI ZASTOPNIK

Leopold Feiner, Trst

„ Pisarna „ Zaloge Cementa

ul. Carradori 16 Riya Grumula 2

Telefon 605. Telefon 23-30

POZOR NA NASLOV!

VELIKO SKLADIŠČE IN POSODA glasovirjev :: pianino

harmonijev prvih tu- in inozemskih tovaran. Uglajenja in poprave se izvršujejo z natančnostjo po najzmernejših cenah.

starodavna trdka **LUIGI ZANNONI**

TRST, Piazza San Giacomo 2 (Corso TRST)

Pozor! M. LEVI Pozor!

Trst - ul. Ombrello 6, III. nad. - Trst Kupuje rabljeno pohištvo, ponošene obleke in šivalne stroje. Pisati dopisnice. Pride sem na dom

Išče se dekle za gostino. — Via scuole nuove 22, „Trattoria alla città di New-York“. 106

Odlikovani fotografski atelje A JERKIČ, Trst, ul. Poste 10, Gorica, Gospoška ulica 7. 2129

Pes na prodaj lep, komaj leto star, vrlo dober čuvaj in poleg tega jako domšč. Naslov pove Inser. odd. Edinosti (1800)

Gg. krčmarji. Uprava Beneficija Rakotole (Istra) ponuja izv. stno belo in črno vino po 22 K hekt. ne manj od 10 hektol. franko na železniški postaji Motovun ali Pazin. (118)

Rojaki in Slovenci, kateri bivate v Trstu in okolici in kateri cenite izbornu kapjico naravnega vina! Sedaj Vam je dana prilika, da pridete do te kapljice! Priporoča se Vam Ivan Furlani z Vogarskega rojaka iz Prvačine. Prodaja na drobno črno in belo vipavsko naravno vino prve vrste in lastnega pridelka po 72 stotink lter, a za na dom po 64 stot. Pridite v Via del Molino a vapore št. 13. Na avidenje! 119

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zuscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

PASTIGLIE PRENDINI od ogolunjene sladke skorje.

Iznajditelj in izd. at. I. P. PRENDINI v Trstu. Zlavrniško priporočeno proti grloboli, kašlju, hripavosti, kataru.

Podeljuje pevcem in govornikom čist glas. Zaloge v lekarni P. PRENDINI

in v vseh boljših lekarnah v Trstu in Evropi. Zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.

Pazite! Pazite! Pazite! Pazite! Pazite! Pazite! Pazite! Pazite! Pazite! Pazite!

Zaloga izgotovljenih oblek in manufakturneja blaga

Al Mondo

Preseljena iz Barriere št. 33
v ul. deli Jstri. šte. 8 (Sr. Jakob)

Velika izbira moških, deških in otroških oblek. Zaloge blaga za obleke po meri. Srajce, spodnje hlače, nogavice, pletenine, ovratniki, zapustniki, ovratnice itd. itd. v bogati izbiri.

Zaloga najboljših modrih, rumenih in belih jop za mehanike itd.

Specijaliteta: hlače za delavce. Vse po najzmernejših cenah.

Guido Levi Minzi

Nova in bogata zaloga vsakovrstnega POHIŠTVA

Spalne in jedilne sobe na iztero. Najnovejši uzorci.

Trst, Via dei Rettori št. 1

Telefon št. 71 Romano IV.

LASTNA HIŠA ... Telefon št. 262

Največje narodno spedijsko podjetje na Kranjskem

JOSIP SKERLJ

Ljubljana Dunajska cesta 29 (ex Bavar. dvor)

se priporoča za vsa v spedijsko strok. spadajoča naročila, katera izvrši točno in solidno

: po najnižjih cenah.

ROKAVICE

prve vrste iz kože glave

✓ kupujte le v stari pro- ✓
✓ dajalnici :: ROKAVIC ✓

Cena :: zmerne

R. Hubmann

Trst, Corso št. 19

ANTON SKERL

mehanič, zapriseženi izvedenec

TRST, Carlo Goldonijev trg šte. 11

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Kapljavica in svila električnih svodkov, ladji in vrolega gas. motorov, svetlob. in „Benetton“ Zaloge priprav. za vsa vrsta delavstva za popravila: str. strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.

TELEFON št. 1784.

Bogomil Pino

bivši urar v Sežani
ima svojo

ново prodajalnico :: ur

v TRSTU, ulica Vincen. Bellini 13 nasproti cerke sv. Antona novega.

Vsakov. verižic po tov. cenah.

TVRDEKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I. n.

(zraven Restoracije Cooperativa ex Hackes)

prodaja na mesečno ali tedensko obroke obleke in površnike za moške, perilo itd.

Najdogovornejše cene.

POZOR! Skladišče ni v pritličju ampak v prvem nadstropju